

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Egy hónapra	36 kr. (70 fillér.)
Három hónapra	1 frt (2 kor.)
Vidékre postán:	
Egy hónapra	65 kr. (1 kor. 80 fill.)
Három hónapra	3 frt. (4 kor.)
Évi hátra	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.Felolós szerkesztő:
KUN BÉLA.

Rejtélyes ködöbálás. — A halál torkában.

Iparfejlesztési komédia.

Nagyvárad, október 16.
Az egész magyar közvélemény megrendíthetetlen dogmájával fogadta el a nemzeti küzdelemnek azt az elvét, hogy önálló vámtérület nélkül az önálló Magyarország gondolata csak illúzió. Ez a dogma abban különbözik más dogmáktól, hogy nem valami sejtlemes talányra támaszkodik, hanem száraz, gyakorlati számvetésre, amelyhez a hiszékeny rajongásnak semmi köze nincs. A számművelésben a legfontosabb számítányező az ipar, amely addig hatványozza önmagát, amíg az önálló vámtérület értékét emelkedik. Az önálló vámtérület tehát szakias iparfejlesztés útján valószínűsíthető meg. Némelyek megfordítják a tételt, azt mondják, hogy az iparfejlesztés csak az önálló vámtérületen belül lehetséges. A két felfogás közt az a különbség, hogy az eredmény al terelése nélkül a vámtérület az iparfejlesztés egymáshoz való viszonyában, az egyik eszközként tekint a vámtérületet az iparfejlesztés területén, amelyet célnak tekint, a másik eszközzel az iparfejlesztést ismeri el, célja pedig az önálló vámtérület.

Akik elsősorban hivatottak politikai tartalommal megbízhatóvá tenni ezt a dogmát, azok most halálos csapást mértek rá. Wekerle Sándor miniszterelnök és az iparnak a kormányzatban képviselt exponense: Kossuth Ferenc, főny kiegészíthetetlen ellentmondásba keveredtek, hogy az önálló vámtérület kölcsönhatásából a megközelítő mozgásokat egyszerűen kizárnak technikájuk, ha csak folytatni nem akarjuk a beteges önámítást, amelyben évtizedek óta tengődünk. Wekerle Sándor exponéjában apodiktikusan lecáfolt az önálló vámtérület elérhetését. Csupán a parlament jellemzésére említjük meg, hogy

röpké, de jelentőségében súlyos kijelentése még csak csodákozást se kellett Átsiklottak rajta és tudomásul vették, mintha ez volna a legtermészetesebb dolog a világon.

A kereskedelmi miniszter hívei el vannak telve a nagy lelkesedéstől. Azt mondják, hogy ez a szerkalatos gazdasági elv semmiféle törvényjavaslatban sem volt eddig ilyen éles bizonyossággal exponálva. A törvényjavaslat tehát korszakos és az önálló vámtérület olyan bizonyos, mintha már a zsebünkben volna.

Hát mi éppenséggel nem értékeljük korszakosnak az ipari vállalatok állami segítségét. Régi és megbízhatatlan formája ez az ipari támogatásnak.

De ha fölteszük is, hogy Kossuth Ferenc komolyan törekszik a gazdasági önállóság felé, e törekvés eredményét már nem merjük remélni. Az az ellentmondás, amely az ő törvényjavaslatának a szelleme és Wekerle Sándornak fentebb említett felfogása között konstatálható, oly áthidalhatatlan messzeségbe vetette egymástól a magyar ipart és a magyar gazdasági önállóságot, hogy sem az egyiknek a kezdeményezését nem remélhetjük, sem a másik létezését nem lehetjük.

Ha mindazonáltal hirdetjük mind a kettőt, hát akkor egyszerűen folytatjuk az önámítás politikáját, amely az iparfejlesztési komédiában kulminál.

Nem hirdetni kell a magyar ipar fejlesztésének szükségességét, hanem meg kell cselekedni. És ha a magyar nemzet ráért a többi dolgos kultúr-nemzetek útjára, akkor mégis csak be fog bizonyítani, hogy az iparfejlesztéshez nem adósságcinsálás kell, mint Wekerle mondja, hanem önálló vámtérület, ahogy azt az egész nemzet megtanoríthatatlan hittel hiszi.

Honvédruha — Ausztriából.

Kijátszották a magyar ipart!

Uj milliók Bécsnek.

Éljen a tulipán!

Nagyvárad, okt. 16.
(Saját tudósítónkól.)
A magyar honvédegyezményt tudvaleg nemrég sába alatt elnémetesítették a magyar honvédeket a vasasnémetek uniformisába bujtatták. Ez magában véve is felháborító, de az a körülmény, ami most kiderült, hogy a honvédelmi miniszter ezeknek a német egyezményeknek a készítését egy bécsi osztrák nagyiparosra bízta, egyenesen megdöbbentő. A honvédelmi miniszter egyenes elhatározással a törvényhozás határozott utasítására kijátszta a magyar ipart és megfosztja becsületre keresményéből a kisiparosokat. Az adófizető polgárokat millióit Ausztriának juttatja és hogy ne legyen feltűnő a dolog, elbírták, hogy a bécsi vállalkozó magyar strobhanokkal zsebbehesse be azokat a milliókat, amelyekről pedig a törvényhozás úgy mérsékelte, hogy azok a magyar ipart gazdagítsák.
Nemrég történt, hogy Oesterreicher Adolf budapesti szabómester a szabad kisiparosok szakszerveletében képviselt intézett a honvédelmi miniszterhez, kérve, hogy nekik is juttasson munkát, kijelentve, hogy alávetik magukat teljesen az átvételi szabályoknak. A szabómester szeptember 24-iki dátummal a következő értesítést kapta honvédelmi ruhafár vezetőjétől:

2215906. sz.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 0. számú felhívásának f. hó 19-én kelt 7278/07. számú rendelkezés értelmében, hogy az önálló közvetlenül 6 nagyműködésű géhez benyújtott abbéli kérelmére, hogy a gyalogsági zubbonyon is részesíthessék az öszmunkákat vállalatvezetés Kézenhár Ferenc és Társa poszonyi szállású cégnek meghagyott, hogy az abbéli munkálatoknál, méltányos feltételek mellett, ott is részesítse. Ha tehát munkát vállalni óhat, forduljon közvetlenül a fenti szállású céghez.

Bécs.

A kisiparosok megjelentek a poszonyi Régenhár cég budapesti üzletvezetőjénél, egy Donáth nevű

urnál, akiről kiderült, hogy egy szót sem tud magyarul. Kedélyesen kijelentette, hogy ha az iparosok munkát akarnak, menjenek le Bécsbe a főútra-le.

Mindebből kiderült, hogy a honvédegyezményhez munkát bécsi nagyvállalkozó kapta meg. Hol van hát az a nagy és híres magyar iparipártolás, melyet banketteknek és iparos-kongresszusoknak oly sokat hangoztatnak a kormány vezérébbről? Vagy Jekelbálsussyt nem közelezi a fogódzkodás?

Pusztít a tüdővész.

Bé kell jelenteni a betegeket.

Városi szabályrendelet készült.

A miniszter Nagyváradhoz.

Nagyvárad, okt. 16.

(Saját tudósítónkól.)
A magyar legveszélyesebb betegsége betegséggel a tüdővész, Erzsébetváros az a statisztika, mely azonos a szerencsétlenek számát mutatja, akik ennek a rettenő betegségnek áldozatai estek. Ezért minden alkalommal posztát a tüdővész, de különösen Nagyváradhoz.

Az állam és a társadalom egyaránt küzd ezen betegséggel szemben. Az intézkedések közül legfontosabb a betegek elkülönítése, amely intézkedésnek melly nagyobb mértékben való fogantatás, semcsak a kiegészítés lefektatása, hanem emberbaráti sőt önmagunk iránti kötelességünk is.

Miniszter ez ügyben ma közvéleményre küldött a törvényhatóságoknak és gy Nagyvárad városának is. A rendelkezés feljára a városot szabályrendelet közzétételére, a betegek lehető elkülönítésére, a nagy szeszélyes tüdővész betegsége, mint a tüdővész eseményen szakszerű feltérítésére vonatkozólag.
A rendelkezés abból indul ki, hogy aránytalanul nagy érvényű tüdővész betegségek száma különösen pusztít a tüdővész, amely még tenesebb a pestisnél és a cholera-nál, melyek rohamosan lépnek ugyan fel, de azonnal elűzökre el is tűnnek. Ugyan az, hogy más államoknál szigorúbb óvintézkedéseket fogantatottak már különösen a betegjelöléseket illetőleg, de nálunk minden egyes esetben lehetséges a bejelentés. Mindamellett kivételt a sokat közhöz betegek köztélő bejelentése, különösen azoknak, akik oly helyzetben vannak, hogy általában idegenekkel érintkeznek más által mások egészségét veszélyeztetik. Az sürdelhaladott stádiumban lévő betegek lakásaitól kizárás és ilyen helyen elhatás lakásának bejelentése a végül, hogy az elhalt

